

**Yc,, qYcf ,, &UW²qY±<,, Åe, ±Uc±H}q
,, q1/4DÜyq, »qDH-2017**

कक्षा – शास्त्री – ३

प्रश्नपत्रम् – ६

गुणाः – ७०

विषयः – साहित्यम्

CC 3.6.12

समयः – ११ तः २

दिनाङ्कः - 18/04/2017

सन्दर्भग्रन्थः – किरातार्जुनीयम् सर्ग-१ -
मल्लिनाथटीकासहितम्

विभागः १

- प्रश्नः १ ससन्दर्भं प्रसङ्गपुरस्सरं श्लोकद्वयस्य मल्लिनाथटीकानुसारं व्याख्या कार्या । ०८
- १ कृतप्रणामस्य महीं महीभुजे जितां सपत्नेन निवेदयिष्यतः ।
न विव्यथे तस्य मनो नहि प्रियं प्रवक्तुमिच्छन्ति मृषा हितैषिणः ॥
- २ स किं सखा साधु न शास्ति योऽधिपं हितान्नयः संश्रुणुते स किं प्रभुः ।
सदाऽनुकुलेषु हि कुर्वते रतिं नृपेष्वमात्येषु च सर्वसम्पदः ॥
- ३ असक्तमाराधयतो यथायथं विभज्यभक्त्या समपक्षपातया ।
गुणानुरागादिव सख्यमीयिवान् न बाधतेऽस्य त्रिगणः परस्परम् ॥
- प्रश्नः २ महाकवेः भारवेः काव्यकलायाः समीक्षां कुरुत । ०८
- अथवा
- किरातार्जुनीयस्य प्रथमसर्गस्य सारांशो लिख्यताम् ।
- प्रश्नः ३ टिप्पणीद्वयं लेख्यम् । ०४
- १ वनेचरः
२ युधिष्ठिरः
३ द्रौपदी
४ दुर्योधनः
- प्रश्नः ४ पञ्चानां एकैकवाक्येन लघूत्तराणि यच्छत । ०५
- १ "किरातार्जुनीय" शब्दस्य का व्युत्पत्तिः ?
२ किरातार्जुनीयम् कीदृशं काव्यम् ?
३ महाकविः कस्य सम्प्रदायस्यासीत् ?
४ वर्णलिङ्गी वनेचरः कुत्र ययौ ?
५ किरातार्जुनीयस्य प्रथमसर्गे कस्य छन्दसः प्रयोगोऽस्ति ?
६ किरातार्जुनीये प्रधाननायिका का वर्तते ?
७ किरातार्जुनीयं महाकाव्ये कः प्रधानरसोऽस्ति ?

विभागः २

- प्रश्नः ५ कयोश्चित् द्वयोः ससन्दर्भं व्याख्यां कुरुत । ०८
- १ विधाय रक्षान् परितः परेतरेण शङ्कितकारमुपैति शङ्कितः ।
क्रियापवर्गेष्वनुजीविसात्कृताः कृतः प्रणामस्य वदन्ति सम्पदः ॥
- २ उदारकीर्तेरुदयं दयाव्रतः प्रशान्तबाधं दिशतोऽभिरक्षया ।
स्वयं प्रदुग्धेऽस्य गुणैरूपस्रुतावसूपमानस्य वसूनि मेदिनी ॥

प्रश्न: ६ ३ न तेन सज्यं क्वचिदुद्यतं धनुः कृतं न वा कोपविजिह्यमाननम् ।
गुणानुरागेण शिरोभिरुह्यते नराधिपैर्माल्यमिवास्यशासनम् ॥
किरातार्जुनीयस्य महाकाव्यत्वं प्रतिपादनीयम् । ०८

अथवा

प्रश्न: ७ महाकविभारवेः कालनिर्धारणं क्रियताम् ।
एकां टिप्पणीं लिखत । ०२

१ द्रौपद्याः वचनानि
२ भीमदेवः
प्रश्न: ८ द्वौ प्रश्नौ एकैकवाक्यद्वारा समाधेयौ । ०२

- १ "हितं मनोहारि च दुर्लभं वचः" इत्यस्य कोऽर्थः ?
- २ धर्मार्थकामाः परस्परं त्रिगणः कस्य न बाधते ?
- ३ को नयेन जेतुं जगतीं समीहते ?
- ४ केषां जनानां पराभवोऽपि उत्सव एव भवति ?

विभागः ३

प्रश्न: ९ निम्नलिखितेभ्यः श्लोकेभ्यः द्वयोः ससन्दर्भं प्रसङ्गानुसारं मल्लीनाथटीकया व्याख्या कार्या । ०८

- १ अखण्डमाखण्डलतुल्यधामभिश्चिरं धृताभूपतिभिः स्ववंशजैः ।
त्वयात्महस्तेन मही मदच्युता मतङ्गजेनस्त्रगिवापवर्जिता ॥
- २ द्विषन्निमिता यदियं दशाततः समूलमुन्मूलयतीव मे मनः ।
परैरपर्यासितवीर्यं सम्पदां पराभवोऽप्युत्सव एव मानिनाम् ॥
- ३ अथ क्षमामेव निरस्तविक्रमश्चिराय पर्येषि सुखस्य साधनम् ।
विहायलक्ष्मीपतिलक्ष्मकामुकं जटाधरः सञ्जुहुधीहपावकम् ॥

प्रश्न: १० दुर्योधनशासनवर्णनम् ग्रन्थानुसारं लिखत । ०८

अथवा

प्रश्न: ११ राजनीतौ नृपस्य कृते के गुणाः ? इति सविस्तरं प्रतिपादयत ।
टिप्पणीद्वयं लिखत । ०४

१ अहोदुरन्ता बलवद्विरोधिता ।
२ परप्रणीतानि वचांसि चिन्वतां प्रवृत्तिसाराः खलु मादृशां गिरः ।
३ विचित्ररूपाः खलु चित्तवृत्तयः ।

प्रश्न: १२ एकैकवाक्येन उत्तराणि यच्छत केषाञ्चित् पञ्चानाम् । ०५

- १ चित्तवृत्तयः कथं भवति ?
- २ कुत्र मनस्विता तिष्ठति ?
- ३ शमेन सिद्धिं कः व्रजति कश्च न व्रजति ?
- ४ विजयार्थिनः राजानः किं कुर्वन्ति ?
- ५ के जनाः गुणगृह्याः भवन्ति ?
- ६ कं जनं प्रजाः प्रणमन्ति ?
- ७ मनस्विनः कः सहायको भवति ?